

POWIAT RYPIŃSKI

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego za rok 2020

kwiecień 2021 r.

Rada Powiatu w Rypinie w dniu 27 grudnia 2017 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/198/2017 w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Sporządzony Powiatowy Program Ochrony zdrowia Psychicznego jest niezbędnym elementem wspomagającym działania ukierunkowane na poprawę i ochronę zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu Rypińskiego. Program ten ma się przyczyniać do poprawy warunków życia i zdrowia, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób chorych psychicznie. Podejmowane w Programie działania są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Powiatu Rypińskiego i stanowią kluczowy element szeroko rozumianej problematyki dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego.

Realizacja Programu jest corocznie monitorowana zarówno przez Powiatowy Zespół Koordynujący realizację programu, jak również przez Radę Powiatu w Rypinie.

W skład Powiatowego Zespołu koordynującego realizację Programu weszło 17 osób – przedstawiciele samorządu powiatu, instytucji realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego oraz organizacji pozarządowych. Skład Zespołu został uaktualniony Uchwałą Nr 194/2020 Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 16 marca 2020 r.

Zaznaczyć należy, że na realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 w 2020 r., podobnie jak na wszystkie aspekty szeroko rozumianego życia społecznego, miała epidemia koronawirusa SARS-Cov-2 oraz zastosowane przez rząd RP obostrzenia, mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa. Wielu zaplanowanych przez instytucje i podmioty powołane do ochrony i profilaktyki zdrowia psychicznego inicjatyw nie udało się w 2020 r. zrealizować, inne musiały przybrać inną niż dotychczasowa formułę. Jednocześnie kryzys społeczno-gospodarczy, konieczność ograniczenia kontaktów społecznych i skierowanie wszystkich sił instytucji medycznych do walki z Covid-19 spowodowały pogorszenie kondycji psychicznej Polaków. Tym bardziej w najbliższym czasie szczególny nacisk powinien zostać położony na profilaktykę zdrowia psychicznego obywateli.

CELE I ZADANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

W Powiatowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 zostały zawarte cele i zadania przypisane powiatom zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

CEL GŁÓWNY:

ZAPEWNIENIE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI WIELOSTRONNEJ OPIEKI ADEKWATNEJ DO ICH POTRZEB

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1. UPOWSZECHNIENIE ŚRODOWISKOWEGO MODELU PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ**

ZADANIA:

- 1) Opracowanie lokalnego programu zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w Powiecie Rypińskim**

Forma realizacji zadania: opracowanie programu

Efekty:

W 2017 r. został opracowany lokalny Program zwiększania dostępności i zmniejszania nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej na lata 2017-2022, który zakłada:

- Zapewnienie dostępu do kadr o zróżnicowanych kompetencjach odpowiadającym potrzebom opieki środowiskowej, w szczególności psychiatrów, psychologów, pielęgniarek i terapeutów;
- Zwiększenie pomocy i oparcia bytowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez m.in. udzielanie samopomocy środowiskowej, pomocy bytowej i specjalistycznych usług opiekuńczych;
- Kształtowanie modelu efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami funkcjonującymi na terenie Powiatu Rypińskiego w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi;
- Prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencje do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej;
- Wspieranie inicjatyw samopomocowych służących rozwojowi różnych form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Prowadzenie akcji promujących ochronę zdrowia psychicznego poprzez stałe, cykliczne spotkania z młodzieżą.

- 2) Utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego**

Ze względu na brak środków finansowych przeznaczonych na powyższy cel, jak również dostępną bazę szpitalno-terapeutyczną na terenie województwa oraz dobrze rozwiniętą diagnostykę i różnorodne formy wsparcia na terenie Powiatu Rypińskiego nie przewiduje się tworzenia pełnej infrastruktury Centrum Zdrowia Psychicznego.

2. UPOWSZECHNIENIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I WSPARCIA SPOŁECZNEGO

ZADANIA:

Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej i samopomocy środowiskowej

Formy realizacji zadania:

- 1) Współpraca z placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia psychicznego;
- 2) Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie;
- 3) Wspieranie i rozwój pomocy instytucjonalnej typu: warsztaty terapii zajęciowej, domy pomocy społecznej;
- 4) Zapewnianie dziennej pomocy i opieki świadczonej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie;
- 5) Realizacja pomocy rzeczowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi (ośrodki pomocy społecznej).

Efekty:

Na terenie Powiatu Rypińskiego w ramach medycznej opieki zdrowotnej działają:

- **Poradnia Zdrowia Psychicznego** (poradnia przy Szpitalu SP ZOZ w Rypinie). W ramach poradni prowadzone są następujące działania:
 - diagnoza, profilaktyka i leczenie zaburzeń i chorób psychicznych;
 - leczenie uzależnień od substancji psychotropowych;
 - wywiad i obserwacja psychologiczna;
 - badanie psychologiczne procesów poznawczych, poziomu inteligencji testami osobowości;
 - poradnictwo psychologiczne mające na celu pomoc pacjentom w zrozumieniu problemów,
 - psychologiczna porada terapeutyczna;
 - wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia psychicznego dla potrzeb upoważnionych instytucji (ZUS, KRUS CPR itp.);
 - psychoterapia indywidualna;
 - pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych;
 - wsparcie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Rypinie w 2020 r. pracował 1 lekarz psychiatra oraz 2 psychologów. W 2020 r. udzielono 3 075 porad psychiatrycznych 870 pacjentom, a także 598 porad psychologicznych 110 pacjentom. Ponadto w Przychodni przy Szpitalu SPZOZ funkcjonuje Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu, która prowadzi terapię osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. W 2020 r. Poradnia udzieliła ponad 800 porad 118 osobom.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej DORMED w Rypinie**

W NZOZO DORMED w Rypinie funkcjonuje zarówno Poradnia Zdrowia Psychicznego jak i Poradnia Psychologiczna. W poradni Zdrowia Psychicznego w 2020 r. zatrudniony był 1 lekarz psychiatra, który udzielił 593 porad 184 zarejestrowanym pacjentom. W Poradni Psychologicznej w 2020 r. zatrudniony był 1 psycholog, który udzielił 608 porad 137 zarejestrowanym pacjentom.

W realizacji programu uczestniczą także instytucje udzielające pozamedycznego wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi. Są to:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie;
- Dom Pomocy Społecznej KOMBATANT w Ugoszczu;
- Warsztat Terapii zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie;
- ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Rypińskiego;
- organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rypinie udziela dzieciom i młodzieży bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Na pomoc tę składają się indywidualna terapia pedagogiczna, logopedyczna i psychologiczna. PPP w Rypinie udziela także pomocy rodzicom w zakresie terapii rodzin, psychoterapii rodzin, konsultacji dla rodzin i zajęć warsztatowych dla rodzin. Ponadto PPP w Rypinie udziela także pomocy nauczycielom w formie wykładów i prelekcji dla nauczycieli, indywidualnych konsultacji dla doradców zawodowych, psychologów i pedagogów szkolnych, nauczycieli oraz wychowawców klas. Udziela także indywidualnych konsultacji dyrektorom szkół.

PPP w Rypinie współpracuje z placówkami pomocowymi oraz z innymi instytucjami: policją, sądem, PCPR w Rypinie, Domem Dziecka w Rypinie. Pracownicy PPP w Rypinie biorą udział w pracach Zespołu Orzekającego w celu wydania opinii i orzeczeń dla dzieci i młodzieży.

PPP w Rypinie prowadzi także szereg działań mających na celu profilaktykę. Prowadzone są badania przesiewowego słuchu, zajęcia warsztatowe i prelekcje prowadzone przez psychologów, pedagogów, logopedę, zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży, zajęcia profilaktyczne zapobiegające trudnościami edukacyjnym.

PPP w Rypinie realizuje zadania w zakresie edukacji zawodowej: zajęcia grupowe (warsztaty i pogadanki), aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu, indywidualne porady zawodowe na podstawie przeprowadzonej diagnozy zawodowej na określenie predyspozycji zawodowych, indywidualne konsultacje zawodowe bez badań.

W 2020 r. pracownicy PPP w Rypinie udzielili pomocy psychologicznej uczestnikom 2 wydarzeniach, w trybie interwencji kryzysowej.

Dom Pomocy Społecznej KOMBATANT w Ugoszczu

Dom Pomocy Społecznej KOMBATANT w Ugoszczu przeznaczony jest dla 50 osób przewlekle somatycznie chorych. Misją Domu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia i całodobowej opieki, pomoc w godnym przeżywaniu i akceptowaniu życia z zachowaniem samodzielności. Mieszkańcy mają zapewnioną opiekę lekarza rodzinnego, całodobową opiekę pielęgniarską, a także indywidualne zgodne z potrzebami konsultacje specjalistyczne. Dom zapewnia także opiekę podczas wyjazdów na badania, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej,

profilaktykę przeciwoleżynową oraz wiele innych czynności wynikających ze stanu zdrowia mieszkańców. Nieodłącznym elementem pracy Domu jest również wsparcie pracownika socjalnego i psychologa. Celem zespołu terapeutyczno-opiekuńczego jest utrzymanie sprawności fizycznej mieszkańców oraz mobilizacja do jak najdłuższej samodzielności w codziennym.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie

Warsztat Terapii Zajęciowej „Nadzieja” LKP Koła w Rypinie przy Kujawsko-Pomorskim Oddziale Wojewódzkim w Bydgoszczy zajmuje się rehabilitacją zawodową i społeczną 30 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Codziennie przez 5 dni w tygodniu grupa terapeutów i pracowników pomocniczych podejmuje szereg działań mających na celu osiągnięcie jak najwyższego stopnia samodzielności u uczestników warsztatów. Uczestnicy nabywają, kształcą i podtrzymują swoje umiejętności w 6 pracowniach:

- pracownia ogrodniczo-stolarska;
- pracownia gospodarstwa domowego;
- pracownia muzyczno-teatralna;
- pracownia komputerowo-poligraficzna;
- pracownia plastyczno-rękodzielnicza;
- pracownia kroju i szycia.

Codzienna praca we wszystkich pracowniach pozwala uczestnikom na rozwijanie nabytych kompetencji oraz zdobywanie nowych umiejętności, zarówno zawodowych jak i społecznych, tak by w przyszłości mogli podjąć zatrudnienie, nawet na otwartym rynku pracy. Działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi nie są skoncentrowane tylko i wyłącznie na pracy w pracowniach, lecz prowadzone są wielokierunkowo i wielotorowo, z uwzględnieniem stanu zdrowia uczestnika w danym dniu.

Rok 2020 był trudnym rokiem pod każdym względem, także dla Warsztatów. Trwająca pandemia i dwukrotne zawieszanie zajęć w WTZ, a do tego strach o życie i zdrowie uczestników spowodowały, że rehabilitacja odbywała się w trudnych warunkach pracy zdalnej, co stanowiło wyzwanie zarówno dla terapeutów jak i uczestników. Z uwagi na zawieszenie działalności pracowni gospodarstwa domowego uczestnicy nie mogli przygotowywać samodzielnie posiłków. Dzięki współpracy z ROPS w Toruniu WTZ pozyskał nieodpłatne posiłki w formie cateringu oraz syropy wzmacniające odporność. Były one dostarczane uczestnikom w okresie od 01.09.2020 r. do 26.10.2020, tj. do dnia ponownego otwarcia WTZ. W codziennej pracy uczestnicy WTZ i ich rodziny mogą liczyć na wsparcie psychologiczne i medyczne. Codziennie odbywa się gimnastyka poranna oraz ćwiczenia ogólnokoordynacyjne, usprawniające i relaksacyjne. Z uwagą na pandemię koronawirusa SARS-Cov-2 i nieobecność na zajęciach w trybie stacjonarnym przez okres niemal 5 miesięcy, gimnastyka poranna w pełnym zakresie prowadzona była w 2020 r. tylko przez 2 miesiące. W pozostałych miesiącach odbywała się w gabinecie rehabilitacyjnym, w grupach 3-osobowych. Natomiast w czasie zawieszenia zajęć uczestnicy WTZ motywowani byli telefonicznie do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych. Nie przynosiło to jednak satysfakcjonujących rezultatów.

Rok 2020 dostarczył osobom z zaburzeniami psychicznymi wiele nowych doświadczeń, niestety nie były one korzystne dla stanu zdrowia uczestników WTZ. Pandemia SARS-Cov-2 spowodowała duże spustoszenie w stanie zdrowia psychicznego a także fizycznego uczestników. Reżim sanitarny, utrudniony dostęp do leczenia specjalistycznego oraz zawieszenia zajęć w WTZ spowodowały, że u części uczestników można zaobserwować pogorszenie stanu zdrowia, lęki i zaburzenia pamięci. Zorganizowana trzecia edycja programu Zdrowego Odchudzania, która miała na celu poprawę zdrowia i podniesienie kondycji fizycznej uczestników została niestety przerwana, a uzyskane efekty zaprzepaszczone.

W minionym roku w gabinecie rehabilitacyjnym odbywały się ćwiczenia ogólnokondycyjne i relaksacyjne oraz przygotowania do różnego rodzaju imprez sportowych, z których udało się zrealizować tylko: wyjścia na Nordic Walking, powitanie lata w grupach po 15 osób i wyjazd na grzyby do lasu. Z uwagi na pandemię zawody sportowe i imprezy integracyjne zostały odwołane.

Z tożsamyh przyczyn redukcji uległa również oferta kulturalno-naukowa WTZ. Odbyło się tylko kilka z zaplanowanych inicjatyw: Bal Radości w Restauracji „Sala Kryształowa”, Dzień Kobiet w WTZ, grill z okazji powitania lata na terenie WTZ, wyjścia do kina na filmy „Zenek” i „25 lat za niewinność”.

Ubolewać należy także nad faktem, że z powodu pandemii koronawirusa nie odbyły się w 2020 r. praktyki zawodowe dla uczestników WTZ, które zawsze przynosiły dobre rezultaty i znacząco przyczyniały się do poprawy kondycji psychicznej osób biorących w nich udział.

Codziennie działania pracowników WTZ skupione są na pomocy medycznej i psychologicznej. Pielęgniarka WTZ codziennie czuwa nad zdrowiem uczestników i ich higieną. Cały czas prowadzone były działania zmierzające do poprawy zdrowia uczestników:

- wizyty z uczestnikami u lekarzy psychiatrów oraz ustalania i pilnowanie terminów kolejnych wizyt (w 2020 r. przede wszystkim teleporady);
- wizyty u psychologów klinicznych;
- stała podaż leków psychotropowych;
- umawiane wizyt specjalistycznych;
- obserwacja uczestników i stały kontakt z rodzinami i opiekunami prawnymi uczestników;
- rozmowy terapeutyczne, pogadanki medyczne itp.

W 2020 r. szczególnie nacisk położony został na naukę i przyswojenie przez uczestników zasad reżimu sanitarnego związanego z pandemią koronawirusa, tj.: nauka prawidłowego zakładania i noszenia maseczek i przyłbic, prawidłowe mycie rąk, używanie środków dezynfekcyjnych, zachowywanie dystansu społecznego. Omawiano i uczulano uczestników na obawy choroby Covid-19. Nowością dla uczestników był codzienny pomiar temperatury ciała, używanie środków ochrony osobistej oraz praca z zachowaniem dystansu społecznego.

Wsparcie psychologiczne okazało się w 2020 r. jeszcze bardziej niezbędne niż w latach ubiegłych. Psycholog pozostawał w stałym kontakcie telefonicznym z uczestnikami WTZ, by łagodzić ich lęki i stres związany z pandemią koronawirusa oraz stałymi problemami uczestników. Praca psychologa miała na celu:

- wygaszenie gwałtownych emocji i niewłaściwych, a nawet agresywnych zachowań;
- wypracowanie schematy wyciszenia i odreagowania stresu;
- naukę nazywania swoich stanów emocjonalnych w danej chwili;
- prace nad poprawą poczucia własnej wartości;

- prace nad poprawą relacji interpersonalnych między uczestnikami, a także między uczestnikami a otoczeniem zewnętrznym.

Z uwagi na pandemię koronawirusa WTZ „Nadzieja” w Rypinie nie zrealizował części zaplanowanych inicjatyw, nie osiągnął też większych sukcesów w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Na uwagę zasługuje jednak fakt, że żaden z uczestników WTZ nie został zakażony SARS-Cov-2 w WTZ, a po odwieszeniu zajęć wszyscy uczestnicy z radością powrócili na zajęcia.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie jest ośrodkiem wsparcia dla osób od 16. roku życia, przewlekle psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Celem ŚDS jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach, niezbędnych im do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania, podnoszenie jakości życia oraz zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich stosunków ze środowiskiem, w takim zakresie, w jakim jest to możliwe.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie w 2020 roku swoim wsparciem objął 46 uczestników (w tym 3 osoby w formie klubowej). W ramach terapii prowadzone są zajęcia i treningi: plastyczne, rękodzielnicze, rehabilitacyjne, kulinarne, budżetowy, umiejętności spędzania czasu wolnego, komputerowe, higieniczno – kosmetyczny, muzyczne, ergoterapia, hortiterapia, zajęcia z pedagogiem, biblioterapia.

W roku 2020, w związku z panującą pandemią koronawirusa ŚDS opracował (w oparciu o wytyczne) i zaproponował uczestnikom nowe zasady działania. Zajęcia odbywały się zgodnie z wymogami sanitarnymi, były prowadzone w małych, niezmiennych grupach do których przypisani byli stali terapeuci. Przy sprzyjającej pogodzie uczestnicy korzystali z uroków położenia naszego domu i większość zajęć odbywała się w ogrodzie.

W trakcie zawieszenia zajęć pracownicy Zespołu Wspierającego – Aktywizującego utrzymywali cały czas kontakt telefoniczny uczestnikami i ich rodzinami. W celu ułatwienia kontaktów między uczestnikami i pracownikami utworzyliśmy grupę w aplikacji Messenger. Zajęcia odbywały się w formie zdalnej, każdy z uczestników otrzymywał materiały do samodzielnej pracy w domu. Uczestnikom potrzebującym dostarczano gorące posiłki.

Pomimo trwającej pandemii uczestnicy brali udział w różnych konkursach m.in.:

- VII Mistrzostwa w Futbolu Stołowym (drużynowo I miejsce);
- IX edycja Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych „fART” pod hasłem „Wiara i Rozum” (uczestnik otrzymał wyróżnienie specjalne);
- XVIII Ogólnopolski Konkurs Plastyczny PFRON Sztuka Osób Niepełnosprawnych pod hasłem "Tajemnica mojej wyobraźni" etap wojewódzki (uczestnik zajęła II miejsce);
- X Wojewódzki Konkurs Plastyczny p.: „ Powrót Pomorza i Kujaw do Macierzy” (uczestnik zajął III miejsce);
- wewnętrzny konkurs dla wszystkich uczestników ŚDS i ich rodzin na bombkę choinkową pt.: „Magiczna bombka”.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Rypińskiego mają obowiązek zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc świadczona przez ośrodki pomocy społecznej osobom z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych gminach wchodzących w skład powiatu rypińskiego w 2020 r. przedstawia się następująco:

- **GMINA MIASTA RYPIN**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w 2020 r. przyznał specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 33 osób z zaburzeniami psychicznymi, które łącznie skorzystały z 7 980 godzin usług. W 2020 r. nie kierowano osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. w domach pomocy społecznej przebywało łącznie 8 osób z zaburzeniami psychicznymi, za które Gmina Miasta Rypin ponosiła odpłatność.

- **GMINA RYPIN**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie przyznał w 2020 r. 13 osobom z zaburzeniami psychicznymi specjalistyczne usługi opiekuńcze. Jednocześnie w przedmiotowym roku nie skierował żadnej osoby z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. udzielono wsparcia materialnego 11 osobom z zaburzeniami psychicznymi.

- **GMINA WĄPIELSK**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąpielsku przyznał w 2020 r. 6 osobom z zaburzeniami psychicznymi specjalistyczne usługi opiekuńcze, w łącznym wymiarze 2 217 godzin. Jednocześnie w przedmiotowym roku skierował 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. udzielono wsparcia materialnego 6 osobom z zaburzeniami psychicznymi.

- **GMINA ROGOWO**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie przyznał w 2020 r. 3 osobom z zaburzeniami psychicznymi specjalistyczne usługi opiekuńcze. Jednocześnie w przedmiotowym roku skierował 1 osobę z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. udzielono wsparcia materialnego 4 osobom z zaburzeniami psychicznymi.

- **GMINA SKRWILNO**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skrwilnie przyznał w 2020 r. 7 osobom z zaburzeniami psychicznymi specjalistyczne usługi opiekuńcze. Jednocześnie w przedmiotowym roku skierował 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. nie udzielono wsparcia materialnego osobom z zaburzeniami psychicznymi.

o GMINA BRZUZE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzuzem przyznał w 2020 r. 9 osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom specjalistyczne usługi opiekuńcze. Jednocześnie w przedmiotowym roku nie skierował żadnej osoby z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej. W 2020 r. udzielono wsparcia materialnego 10 osobom z zaburzeniami psychicznymi.

ZADANIE:

Wspieranie i finansowanie projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Formy realizacji:

1. Rozpatrywanie wpływających wniosków organizacji pozarządowych;
2. Dofinansowywanie projektów na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych przez organizacje pozarządowe;

Efekty:

W 2020 r. organizacje pozarządowe nie złożyły żadnego wniosku o dofinansowanie projektu na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, w związku z powyższym nie zrealizowano żadnego projektu.

ZADANIE:

Zwiększanie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Formy realizacji zadania:

1. Podejmowanie działań ukierunkowanych na osoby z zaburzeniami psychicznymi;
2. Zapewnianie w ramach środków z PFRON wydatków na zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) oraz na działalność warsztatu terapii zajęciowej;
3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej:
 - dofinansowywanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi i ich opiekunów) w turnusach rehabilitacyjnych;
 - dofinansowywanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi);
 - dofinansowywanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przeznaczone dla osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) na podstawie odrębnych przepisów;
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi);
4. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla klientów PCPR w Rypinie (w tym z zaburzeniami psychicznymi);

5. Działania mające na celu poprawę wizerunku osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) poprzez organizowanie Balu Radości i pikników integracyjnych;
6. Udostępnianie na stronie internetowej jednostki wniosków dla osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi). Informowanie o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi).

Efekty:

1. Zgodnie z charakterystyką pozamedycznego wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie rypińskim – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie realizuje zadania dotyczące osób z zaburzeniami psychicznymi w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przepisy wykonawcze do niniejszej ustawy.

Przy wykonywaniu powyższych zadań PCPR w Rypinie współpracuje z organami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami.

2. Dane dot. uczestników WTZ „Nadzieja” w Rypinie

L.p.	Wysokość wydatków w ramach środków z PFRON na działalność WTZ (dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	Liczba osób w WTZ z zaburzeniami psychicznymi
1.	20.496,00 zł (całkowity koszt 1 uczestnika WTZ na 2020 r. dotacja PFRON) x 6 osób (osoby z zaburzeniami psychicznymi)	6
Suma	122.976,00 zł	6

3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wysokość wydatków w ramach środków PFRON)

Rodzaj zadania	Wysokość wydatków w ramach środków PFRON (dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2020 r.)	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi
Turnusy rehabilitacyjne	0	0
Sport, kultura, rekreacja i turystyka	258,90	3
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	6.888,40	9
Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych	5.117,20	1
Łącznie	12.264,50	13

4. W 2020 r. z poradnictwa specjalistycznego nie korzystały osoby z zaburzeniami psychicznymi.
5. 25.02.2020 r. odbył się jubileuszowy XX Bal Radości, w którym obok osób niepełnosprawnych z terenu wszystkich gmin wchodzących w skład powiatu rypińskiego, uczestniczyli również ich opiekunowie. Organizatorami imprezy byli: Powiat Rypiński, Restauracja „Modrzewiowa” w Starorypinie Rządowym, Rypiński Dom Kultury oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie. Do wspólnej zabawy zaproszeni zostali uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej „Nadzieja” w Rypinie, uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie, wychowankowie Domu Dziecka w Rypinie, podopieczni Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Ugoszczu, uczniowie Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie oraz osoby niepełnosprawne, które indywidualnie lub wraz ze swoimi opiekunami przybyli na bal. Łącznie w spotkaniu wzięło udział ponad 350 osób. Dzięki zaangażowaniu i życzliwości sponsorów podczas balu uczestnicy mieli do dyspozycji gorące posiłki, słodkie przekąski, niespodzianki i otrzymali drobne upominki.
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie prowadzi stronę internetową www.rypin.naszepcpr.pl, na której w zakładce „Formularze do pobrania” osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi mają dostęp do wniosków, na podstawie których mogą korzystać z dofinansowania ze środków PFRON. Ponadto pracownicy PCPR wydają ww. wnioski na miejscu i pomagają w ich wypełnieniu. Osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi, mogą w godzinach

pracy jednostki uzyskać od kierownika i pracowników PCPR o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

Ponadto wszystkie osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski za pomocą Systemu Obsługi Wsparcia. Jest to nowoczesna platforma, za pomocą której niepełnosprawne (w tym z zaburzeniami psychicznymi) mogą składać wnioski bez wychodzenia z domu.

3. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

ZADANIE:

Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi

Formy realizacji zadania:

1. Przeprowadzenie diagnozy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi przez doradców klienta – rozmowy informacyjno-doradcze w celu określenia potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej, opracowanie Indywidualnych Planów Działania (w przypadku poszukujących pracy IPD nie jest obligatoryjne), upowszechnianie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
2. Zapewnienie poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi;
3. Organizacja szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (szkolenia finansowane z PFRON w miarę posiadanych środków);

Efekty:

1. Liczba osób bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu zaburzeń psychicznych wg stanu na dzień 31.12.2020 r. zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie wynosiła łącznie 12 osób, w tym 9 ze statutem osoby bezrobotnej oraz 3 ze statutem osoby poszukującej pracy.
2. W 2020 r. osoby bezrobotne z orzeczeniem o niepełnosprawności z tytułu zaburzeń psychicznych zostały objęte następującymi formami aktywizacji zawodowej:
 - staż – 2 osoby bezrobotne;
 - prace społecznie -użyteczne – 2 osoby bezrobotne;
 - indywidualne porady zawodowe – 7 osób bezrobotnych;
 - pośrednictwo pracy – 10 osób bezrobotnych.

Powyższe dane odnoszą się wyłącznie do osób, które mają formalnie udokumentowaną niepełnosprawność z tytułu zaburzeń psychicznych. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy wykazujących zaburzenia psychiczne (dotyczące najczęściej uzależnień od alkoholu bądź innych substancji, zaburzeń depresyjnych czy nerwicowych), którzy nie posiadają z tego tytułu orzeczenia, ma w rzeczywistości dużo większy zakres. W niektórych jednak przypadkach aktywizacja zawodowa tych osób jest znacznie utrudniona lub niemożliwa, ponieważ ze względu na ograniczenia

wynikające z zaburzeń często nie mogą pełnić roli pracownika i wymagają w związku z tym uprzedniego zastosowania innych form pomocy, w tym medycznej, terapeutycznej czy opieki społecznej. W 2020 r. zatrudnienie w związku z działaniami PUP w Rypinie podjęło 5 osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. W ramach kampanii szkoleniowo-informacyjnej promującej zatrudnienie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, pracodawcy mogą uzyskać na stronie internetowej PUP w Rypinie w zakładce „Dla pracodawców i przedsiębiorców” informacje na temat możliwości i korzyści wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zapoznać się z Powiatowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Ponadto należy zaznaczyć, że w PUP w Rypinie upowszechniane są m.in. materiały promocyjne dot. Przewodnika informacyjnego o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Rypińskim.

4. SKORDYNOWANIE DOSTĘPNYCH FORM OPIEKI I POMOCY

ZADANIE:

Powołanie lokalnego zespołu koordynującego realizację Programu

Formy realizacji zadania:

Podjęcie uchwały przez Zarząd Powiatu

Efekty:

Zarząd Powiatu w Rypinie uchwałą nr 324/2017 z dnia 8 listopada 2017 r. powołał Powiatowy Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Skład osobowy Zespołu został zmieniony Uchwałą nr 194/2020 Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 16 marca 2020 r.

ZADANIE:

Opracowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń CZP

Formy realizacji zadania: opracowanie programu

Efekty:

Rada Powiatu w Rypinie w dnia 27 grudnia 2017 r. podjęła uchwałę nr XXXI/198/2017 w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022

ZADANIE:**Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego****Formy realizacji zadani:**

Realizatorzy poszczególnych działań Programu prowadzi bieżącym monitoring w trakcie realizacji zadań. Corocznie w terminie do końca marca przedkładają sprawozdania w formie pisemnej, zawierające analizę ilościową, jakościową za rok poprzedni oraz propozycje zmian Programu na kolejne lata. Program podlega ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Zespół podczas monitoringu.

Efekty:

Starostwo Powiatowe w Rypinie na podstawie przekazanych danych sporządza informację, która w formie rocznego sprawozdania jest przedkładana Radzie Powiatu w terminie do 30 kwietnia oraz Ministrowi Zdrowia do dnia 15 maja każdego roku.

ZADANIE:**Przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w wersji papierowej lub elektronicznej)**

Formy realizacji zadania: opracowanie/aktualizacja przewodnika

Efekty:

W 2020 r. został zaktualizowany przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu rypińskiego. Opracowany przewodnik został udostępniony samorządowi województwa kujawsko-pomorskiego oraz mieszkańcom powiatu. Przewodnik został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej starostwa Powiatowego w Rypinie.

REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO ZA ROK 2020 W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH, DLA KTÓRYCH POWIAT RYPIŃSKI JEST ORGANEM PROWADZĄCYM**Zespół Szkół nr 1 im. Ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie**

Pracując zgodnie z przyjętym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym szkoły oraz wytycznymi dotyczącymi zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej udzielanej uczniom, w ZS nr 1 w 2020 r. wielokrotnie podejmowane były działania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego młodzieży szkolnej. Miały one następującą formę:

- indywidualne rozmowy pedagoga i psychologa z uczniami (również zdalnie poprzez komunikatory Skape, Messenger),
- udostępnianie materiałów profilaktycznych, ulotek, broszur z tematyką dotyczącą ochrony zdrowia psychicznego oraz uzależnień,
- udostępnianie uczniom informacji, gdzie poza szkołą mogą znaleźć pomoc w sytuacji kryzysu emocjonalnego (poradnia psychologiczno - pedagogiczna, telefony zaufania itp.)
- udostępnianie na platformie cyfrowej „MS Teams”, w dzienniku elektronicznym, na stronie samorządu uczniowskiego informacji dotyczących zaburzeń emocjonalnych i chorób psychicznych,
- udostępnianie społeczności szkolnej filmów profilaktycznych dotyczących uzależnień od środków odurzających oraz zaburzeń psychicznych wynikających z używania narkotyków,
- pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek szkolnych, zwracanie uwagi na problem zaburzeń emocjonalnych i chorób psychicznych wśród młodzieży,
- współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną (pozyskiwanie ulotek, plakatów, materiałów na gazetki ścienne dotyczące chorób psychicznych i sposobów reagowania na nie),
- pogadanki dotyczące profilaktyki uzależnień i zdrowia psychicznego realizowane podczas godzin do dyspozycji wychowawcy,
- w miarę potrzeb indywidualne kontakty z rodzicami w celu współpracy przy zapewnieniu uczniom należytej opieki,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji w Rypinie w prowadzeniu działań profilaktycznych.

Zespół Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie

W 2020 r. w ZS nr 2 w Rypinie podjęte zostały następujące działania mające na celu profilaktykę zdrowia psychicznego wśród młodzieży:

- badanie młodzieży testem na depresję Becka, kierowanie na konsultacje z lekarzem psychiatrą uczniów z podwyższonymi wynikami,
- szkoła współpracuje z psychoterapeutą z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rypinie (uczniowie wymagający psychoterapii zostają objęci taką formą pomocy),
- spotkania z rodzicami poświęcone tematyce zdrowia psychicznego : np. „Wpływ izolacji na stan psychiczny nastolatków”, „Zasady ekranowe- jak chronić młodzież przed nadmiernym korzystaniem z komputera i Internetu”, „ Cyberprzemoc”, „Bezpieczeństwo w sieci”,
- działania wolontariackie, akcje charytatywne m.in. wspierająca uczennicę chorującą na nowotwór, akcja „Zostań Świętym Mikołajem”- przygotowanie paczek świątecznych dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Ugoszczu, zbiórka nakrętek plastikowych dla potrzebujących, wyjścia z młodzieżą do placówek typu- Środowiskowy Dom Samopomocy w Rypinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej Nadzieja w Rypinie, przedszkole dla dzieci autystycznych- integracja z osobami niepełnosprawnymi,
- w okresie nauki zdalnej uczniowie mają zapewniony stały kontakt z psychologiem i pedagogami na terenie szkoły,
- pogadanki pedagogów i psychologa z młodzieżą na temat stresu, depresji, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, motywacji, samooceny,

- przeciwdziałanie uzależnieniom, pogadanki, spotkania z policją, Sanepidem, współpraca z terapeutą uzależnień, narkotesty,
- pogadanki psychologa szkolnego i pedagogów na temat cyberprzemocy, bullyingu oraz bezpieczeństwa w sieci,
- w ramach zwiększenia wsparcia i opieki psychologiczno-pedagogicznej utworzono w szkole dodatkowy etat pedagoga –od 2019/2020,
- wsparcie dla nauczycieli- przeprowadzono trening autoimmunologiczny z elementami jogi i relaksacji dla zainteresowanych nauczycieli (9 marca 2019r. – firma Flow Design by Małgorzata Rećko z Warszawy), ponadto możliwość bieżących konsultacji z psychologiem szkolnym, udział w szkoleniach indywidualnych oraz całej rady pedagogicznej, praca w ramach zespołu wychowawczego,
- zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej zdrowia psychicznego u uczniów-kontynuowanie akcji „Zdrowie w głowie”,
- zaplanowano zakup książek do biblioteki w związku z profilaktyką zdrowia psychicznego,
- tematyka godzin wychowawczych porusza problemy zdrowia psychicznego, jest elementem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- opracowane są procedury organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole,
- specjaliści wciąż podnoszą swoje kwalifikacje w tym zakresie- obecnie w zakresie Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach,
- nauczyciele biorą udział w szkoleniach dotyczących zdrowia psychicznego młodzieży np. „Filmowa lekcja wychowawcza o depresji”- organizowana przez Fundację Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych, " (Nie)zgubione dzieci-jak rozwiązywać problem dzieci, które wypadły z systemu edukacji?", „Zamiast pochwał i uwag. Jak wzmacniać pozytywnie uczniów, aby się uczyli.

Zespół Szkół nr 3im. Bogdana Chelmickiego w Rypinie

ZS nr 3 w Rypinie w 2020 r. podjął szereg działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego młodzieży szkolnej. Szkoła realizowała następujące działania:

- realizacja programu edukacyjno-profilaktycznego „ARS, czyli jak dbać o miłość”,
- w ramach przeciwdziałania uzależnieniom uczniowie klas I brali udział online w warsztatach profilaktycznych (profilaktyka uzależnień od nikotyny),
- w ramach ochrony zdrowia uczniowie brali udział w konkursie plastyczno-literackim zorganizowanym przez PCK w Rypinie pn. „Jak chronić się przed uzależnieniami w okresie panującej pandemii wirusa –Covid 19”, zajmując I, II miejsce oraz konkursie plastycznym zorganizowanym przez stację Sanitarно – Epidemiologiczną w Rypinie pn. „Razem Budujemy Naszą Odporność”, zajmując I, II, III miejsce oraz wyróżnienia,
- uczniowie angażowali się w działalność Szkolnego Koła PCK, Koła Wolantariatu, kształtując empatię, umiejętność słuchania, dokonywanie właściwych wyborów, zdolność do osiągnięcia sukcesów,
- uczniowie brali udział w konkursach i olimpiadach, w zajęciach unijnych „Dobry zawód – lepsza przyszłość”, „Nowe umiejętności uczniów drogą do sukcesu” kształtując w głównej mierze zdolność do osiągnięcia sukcesów, umiejętność obrony własnego zdania, kierowania zmianami,

-uczniowie uczestniczyli w zajęciach pozalekcyjnych, np. działający przy Zespole Szkół Nr 3 Pułk Piechoty Legii Nadwiślańskiej (grupa rekonstrukcji historycznej)- udział w nakręceniu oraz montażu filmu fabularno-dokumentalnego dotyczącego wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku na ziemi rypińskiej,

-na spotkaniach z wychowawcą realizowano pogadanki z zakresu ochrony zdrowia psychicznego (przykładowe tematy zajęć w trakcie pracy zdalnej: *Palenie papierosów a atrakcyjność interpersonalna, napoje energetyzujące –co to takiego?, zagrożenie w sieci, techniki efektywnego uczenia się, umiejętności odmawiania (asertywność), skuteczna komunikacja, kończę szkołę i co dalej?.- wybór miejsca pracy*). Na spotkanie z rodzicami przekazano materiał dot. aplikacji TIKTOK oraz link do spotu profilaktycznego o tematyce związanej z zapobieganiem hejtowi wśród dzieci i młodzieży nadesłane przez KPP w Rypinie. Ponadto prowadzono zdalnie wśród uczniów szkoły działania profilaktyczne dot. zachowania bezpieczeństwa i higieny w czasie pandemii oraz zapobiegawcze związane z siecią internetową, stronami internetowymi, portalami społecznościowymi.

Na bieżąco monitorowano pracę nauczycieli i uczniów w systemie zdalnym ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Uczniowie w ramach zaistniałych potrzeb odbywali indywidualne rozmowy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.

Zespół Szkół nr 5 im Jana Twardowskiego w Rypinie

Zgodnie z założeniami Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Zespół Szkół Nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronną i kompleksową opiekę i pomoc adekwatnie do potrzeb dzieci i młodzieży szkolnej, a także kształtuje wobec tych uczniów właściwą postawę społeczną, mającą na celu tolerancję i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Na wsparcie psychologiczne w ZS nr 5 w Rypinie podczas edukacji zdalnej liczyć mogą zarówno uczniowie, jak i rodzice uczniów. Po decyzji zamknięcia placówek oświatowych dnia 11.03.2020 roku na stronie szkoły zostały umieszczone porady dla rodziców, jak radzić sobie z towarzyszącymi emocjami w tym trudnym czasie, jak je uspokoić oraz przede wszystkim, jak wspierać dzieci w tym okresie. Ponadto opublikowana została książka oraz filmik, które miały na celu zminimalizować strach oraz w zrozumiały dla dzieci sposób wyjaśnić, czym jest wirus, jakie są jego objawy i jak się przed nim chronić.

Dzięki współpracy dyrekcji, pedagoga i psychologa szkolnego, wychowawców klas oraz pozostałych nauczycieli udało się w 2020 roku wypracować odpowiednie formy pomocy uczniom i zwalczać ich bieżące problemy. Ponadto być w stałym kontakcie z instytucjami udzielającymi oparcia społecznego w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, czy środowiskowej.

Opieką psychologiczno-pedagogiczną w placówce objęci są zarówno uczniowie przedszkola, jak i Szkoły Podstawowej, Branżowej i Przesposabiającej do Pracy. W ramach świadczeń wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniowie mają możliwość uczęszczania na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne. Ich celem jest kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego uczniów, a także umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zagrażających ich zdrowiu psychicznemu. Ze względu na dobro dzieci,

kształtowana jest ich świadomość zdrowotna oraz nawyki dbania o zdrowie w codziennych sytuacjach w szkole i w domu, przy współpracy z rodzicami czy opiekunami.

Ponadto uczniowie mogą korzystać z indywidualnych spotkań z psychologiem lub pedagogiem szkolnym. Forma zajęć uzależniona jest od potrzeb młodego człowieka, bądź osoby dorosłej zgłaszającej problem. Pomoc dotyczy różnych obszarów życia uczniów. Są nimi: trudności w przyswajaniu wiedzy, adaptacja nowych uczniów, trudna sytuacja rodzinna (relacje pomiędzy członkami rodziny, rozwód, śmierć, choroba fizyczna i psychiczna rodziców oraz innych osób bliskich, brak wsparcia ze strony otoczenia), radzenie sobie w sytuacjach trudnych, niskie poczucie własnej wartości, niedojrzałość emocjonalna, manipulacja i konflikty rówieśnicze, problemy wychowawcze w domu i w szkole, związki i relacje intymne pomiędzy nastolatkami, wpajanie uczniom istoty wzajemnego szacunku, empatii, koleżeństwa, przyjaźni, wzajemnej pomocy, ale także psychoedukacja na temat używek, czy zagrożeń w życiu realnym czy wirtualnym.

W ramach profilaktyki zostały przeprowadzone warsztaty grupowe skierowane dla klasy VIII, Szkoły Branżowej oraz Szkoły Przysposabiającej do Pracy, dotyczące zagrożeń w sieci. Uczniowie brali aktywny udział w zajęciach. Wymieniali się własnymi doświadczeniami oraz sposobami bezpiecznego korzystania z sieci.

Bardzo ważną rolę odgrywa aktywność fizyczna. W miarę możliwości uczniowie uczęszczają na basen, korzystają z siłowni. Uprawianie sportu to doskonały sposób na odstresowanie się i wyładowanie negatywnych emocji. Ukierunkowanie takich odczuć i wyładowanie poprzez sport pozwala osiągnąć niski poziom nerwów i stresu. Działanie sportu ma też działanie długofalowe. Zapobiega ono powstawaniu stanów lękowych, depresyjnych czy zaburzeń emocjonalnych jak np. nerwica.

Na wsparcie i pomoc ze strony psychologa i pedagoga liczyć mogą również rodzice oraz pozostali nauczyciele. Rodzice poza wsparciem, dzięki zajęciom prowadzonym przez psychologa, liczyć mogli również na edukację podnoszącą kompetencje wychowawcze, w tym poświęcone oddziaływaniu mediów i niebezpieczeństw, które ze sobą niosą. W celu ułatwienia rodzicom kontaktu z psychologiem oraz pedagogiem na stronie została umieszczona informacja z adresami e-mail, na które rodzice oraz uczniowie mogą pisać w razie nasilonego strachu związanego z wirusem, ale także w sytuacji innych problemów.

Na potrzeby edukacji zdalnej utworzony został serwer Discord, dzięki któremu psycholog i pedagog są w stałym kontakcie z uczniami oraz ich rodzicami. Uczniowie oraz rodzice poza serwerem kontaktują się również za pomocą portali społecznościowych, e-maili lub telefonicznie. Na serwerze poza stałymi rozmowami z uczniami umieszczane są również materiały o charakterze wspierającym oraz różne propozycje spędzania czasu, podczas pobytu w domu. Dzieci mają możliwość pisania lub dzwonienia w razie potrzeb.

W trakcie pracy zdalnej został przygotowany film pt. „Dziecko jest jak walizka, wyjmiesz z niej to, co do niej włożysz”, który został opublikowany na stronie szkoły i był dedykowany rodzicom. Jego celem było zwrócenie uwagi na wpływ rodziców na rozwój dziecka i formowanie jego osobowości. Rodzice mają również możliwość wymiany doświadczeń w ramach organizowanej Grupy Wsparcia – raz w miesiącu, w sobotę.

Ponadto w szkole jest realizowany Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę”, którego głównym celem jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków, a przede wszystkim zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Realizowany jest również Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Dodatkowo Zespół Szkół Nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie zapewnia osobom z zaburzeniami aktywizację zawodową. Uczniowie mają możliwość uczęszczania do klasy wielozawodowej kształcącej młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w zawodach zgodnych z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

UWAGI DOTYCZĄCE REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO ZA ROK 2020. PODSUMOWANIE

W 2020 r. instytucje i podmioty współpracujące przy realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego nie odnotowały większych problemów z realizacją Programu. Nie mniej jednak MOPS w Rypinie jest świadom faktu, że na terenie miasta Rypin mieszkają osoby przejawiające zaburzenia psychiczne, które wymagają pomocy i leczenia, a nie wyrażają zgody na pomoc instytucji i rodziny. Takim osobom można pomóc bez ich zgody tylko i wyłącznie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. W każdym innym przypadku niezbędny jest nakaz sądu, a procedury są długotrwanie i skomplikowane.

Ponadto MOPS w Rypinie zauważa, że z roku na rok rośnie liczba dzieci przejawiających zaburzenia psychiczne w różnej formie, których rodzice zgłaszają się o objęcie ich specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Niestety problemem jest ograniczona liczba specjalistów świadczących tego typu usługi, długie terminy oczekiwania i wysokie stawki usług na rynku prywatnym.

W przypadku osób wymagających skierowania do domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi problemem jest brak wolnych miejsc w tego typu domach i długie terminy oczekiwania. Świadczy to o niedostatecznej liczbie placówek tego typu na terenie całego kraju. W przypadku Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Rypinie okres oczekiwania jest krótszy i oferuje zajęcia w formie klubowej, lecz na pewno nie pokrywa on w pełni zapotrzebowania na usługi.

W 2020 r. instytucje i podmioty współpracujące przy realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego zaobserwowały jednak ogólne pogorszenie kondycji psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Powiatu Rypińskiego związanej z pojawieniem się pandemii koronawirusa SARS-Cov-2 i obostrzeniami, wprowadzonymi w celu ograniczenia rozwoju epidemii. Skutki tego stanu rzeczy obserwować będzie można w kolejnych latach. Przewidywać można zwiększenie ilości udzielonych porad psychologicznych i psychiatrycznych, konsultacji i innych form pomocy. Przedłużający się stan edukacji zdalnej i hybrydowej niekorzystnie wpływa na rozwój zdolności poznawczych wśród dzieci. Spowoduje większą liczbę problemów edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w najbliższym czasie. Potrzeba utrzymania dystansu społecznego a także problemy gospodarcze, spowodowane pandemią koronawirusa powodują pojawienie się stanów obniżenia nastroju lub zaostrzenia stanów depresji wśród młodzieży i dorosłych. Wszystkie te czynniki mogą spowodować, że najbliższych latach profilaktyka zdrowia psychicznego oraz jego ochrona

stanie się priorytetowym zadaniem dla służby zdrowia, instytucji edukacyjnych i wspomagających.

Sprawozdanie sporządził:

Sprawozdanie zatwierdził: